11.9.2019

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia:
HE 11/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kasvinterveyslaiksi sekä laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunnon antaja:

Luonnonvarakeskus (Luke),
Latokartanonkaari 9, 00790 Helsinki

Lausunto:

Luonnonvarakeskus (Luke) pitää esitystä kasvinterveyslaiksi sekä laiksi sakon täytäntöönpanosta perusteltuna ja kasvinterveyden turvaamista edelleen kehittävänä.

Korvausjärjestelmän toteuttamisesta oli käyty läpi vaihtoehtoja, ja esitetty nykyisen korvausjärjestelmän säilyttämistä siihen asti, kunnes saadaan korvauksiin liittyvät unionin käsittelyssä olevat asiat päätökseen. Luke pitää esitettyä nykyisen korvausjärjestelmän säilyttämistä hyvänä, koska tällöin voidaan välttää mahdollisten päällekkäisten järjestelmien syntyminen. Luke pitää myös hyvänä keskustelua toimivan vakuutusjärjestelmän kehittämisen tärkeydestä. Luke pitää tärkeänä että korvaus- tai vakuutusjärjestelmät kannustaisivat osaltaan toimijoita ilmoittamaan toimenpiteitä vaativien kasvintuhoojien esiintymisestä Ruokavirastoon.

Kasvinterveyslain voimaantulon myötä toimijoille tulee uusien tai muuttuvia vaatimuksia. Jäljitettävyysvaatimus ja muutokset kasvipasseissa vaikuttavat todennäköisesti merkittävästi tietojärjestelmien kehittämiseen yrityksissä. Ruokavirasto ei ole toistaiseksi voinut opastaa toimijoita käytännön tasolla muutoksiin. Luke pitää tärkeänä, että lainsäädännön aiheuttamien muutosten toimenpanoon varataan riittävästi resursseja. Lisäksi toimenpiteiden käytäntöön vienti vaatii riittävän pitkän siirtymäajan.

Luke pitää tärkeänä terveen taimimateriaalin saatavuuden varmistamisen, mikä on merkittävä tekijä ennakoivassa kasvinsuojelussa karanteenituhoojien leviämisessä ja yleisessä hyvän kasvinterveyden ylläpidossa. Luke näkee hyvänä että kasvinterveyslaissa on mahdollisuus vaikuttaa kansallisesti kasvinterveysasetuksen ulkopuolelle jääviin tuhoojiin, jotta voidaan estää Suomessa pysyvästi esiintymättömien tuhoojien leviämistä alueelle.

Esitetty kasvinterveyslaki ja sen taustalla olevat asetukset lisäävät viranomaisten valvontaa ja opastusta merkittävästi Luke toivoo että toimijoiden koulutuksen myötä viranomaisten valvonnan jää vähäisemmäksi ja toimijat pystyvät paremmin itsenäisesti välttämään kasvintuhoojariskit.

Jokioinen 11.9.2019

Eeva-Liisa Ryhänen
Johtaja, Luonnonvarat

Asiantuntijoina ovat toimineet tutkija Jaana Laamanen ja erikoistutkija Marja Jalli.

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki
Puhelin 029 532 6000
Y-tunnus 0244629-2
luke.fi